

Tiểu Thu

Tôi là dân chạy nạn Cộng Sản từ năm 1975. Sau những ngày lênh đênh trên biển cả, chúng tôi may mắn được chính phủ Canada chào đón và nuôi nấng suốt 45 năm nay. Chúng tôi được hưởng tất cả những quyền lợi từ xã hội, y tế, giáo dục,... như người Canada bản xứ, không một chút phân biệt. Chúng tôi cảm động xiết bao!

Khi Cộng sản VN mở cửa cho du khách, chúng tôi cũng đã trở về thăm nơi chôn nhau cắt rốn. Nhưng trước cảnh nghèo nàn, đói khổ cùng cực của người thân, cảnh công an rượt bắt người buôn thúng bán bưng, cảnh thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa lê lét tâm thân tàn xin từ đồng bạc sống qua ngày, lòng tôi đau như cắt. Những video quay cảnh công an cướp đất, cướp nhà dân, đẩy họ vào cảnh trắng tay, vô gia cư và nghèo đói, làm tôi càng phẫn uất. Xã hội, đạo đức, văn hoá,... càng ngày càng xuống dốc, bệ rạc.

Nhớ lại những ngày thanh bình, tự do trước 1975, dưới chế độ Việt Nam Cộng Hòa mà không ngăn được giọt lệ! Vì đâu nên nỗi? Tại sao dân tộc VN mãi sống trong cảnh "trên đe dưới búa" của đảng CS, mãi hứng chịu đau thương, gian khổ như thế? Ai trả lời đùm tôi!

THƯƠNG QUÁ QUÊ HƯƠNG

Sáng nay, lúc Thi mở mắt thì mặt trời đã lên... 3 sào! Chẳng là tối hôm qua vợ chồng nàng đi ăn cơm nhà một cặp bạn. Họ sắp đi du lịch một vòng Nhật, Đại Hàn, Singapore và trạm cuối là Việt Nam, trước khi về lại Montréal. Họ nói lâu lắm rồi chưa về chơi bên đó. Nghe nói Việt Nam bây giờ vui lắm, từ thành thị tới thôn quê đều phát triển vượt xa thời Việt Nam Cộng Hòa trước 75. Vấn đề ẩm thực thì ôi thôi ngon hết biết. Thứ gì cũng có, miễn là có tiền. Thấy trên YouTube, nhà hàng 4-5 sao, bày thịt cá, hải sản tươi ngon ê hề mà bắt thèm. Giá cả tuy không rẻ, vậy mà nơi nào cũng đông nghẹt thực khách, chứng tỏ dân bây giờ giàu lắm. Họ chen nhau giành giật tôm, cua, sò, hến... vui ra phết!

Thi nghe họ phát biểu mà trong lòng không khỏi ngậm ngùi. Tự hỏi sao có những người vô tâm, thản nhiên trước nỗi đau của đồng bào mình như vậy nhỉ? Họ không nhìn thấy sự thật phía sau lớp vỏ hào nhoáng đó chẳng? Họ không hề xem tin tức hoặc những YouTube quay cảnh công an đánh đập, trấn áp người biểu tình đòi tự do, công bằng? Hoặc cảnh bắt bớ hành hạ dã man những nhà hoạt động yêu nước chống xâm lăng? Cũng đúng thôi, bây giờ họ là công dân Gia Nã Đại, là công dân Hoa Kỳ, là công dân Pháp, v.v. Có lẽ gốc gác Việt Nam khiến nhiều người đâm ra... ngại ngùng. Thi đã từng thấy có nhiều người đi du lịch đã tự nhận mình là người Nhật hoặc Đại Hàn. Không trách họ được, vì hành vi của một số đông người Việt trong nước, khi ra ngoại quốc khiến người ngoại quốc nhìn họ bằng cặp mắt không thiện cảm! Có lần một người bạn thấy vợ chồng Thi đi biểu tình chống Trung Quốc, họ nói: "Anh chị đi biểu tình làm chi. Mình ở ngoại quốc thì làm được gì?" Hưng nổi sùng định trả lời, nhưng bị vợ lắc đầu ra hiệu, nên cố dằn xuống, trong lòng hậm hực!

Một chị bạn ngồi bên cạnh Thi đưa lời khuyên: "Anh chị về bên đó ăn uống phải coi chừng. Tôi nghe bây giờ từ thức ăn,

hoa quả gì họ cũng dùng hóa chất độc hại". Bà chủ nhà nhún vai: "Ói hơi đầu mà lo. Lâu lâu mình mới ăn một lần có gì sợ!" Thời thì bá nhân bá tánh. Hôn ai nấy giữ.

Hưng thấy vợ thức dậy thì nói: "Hồi sáng chị Bích phen kiếm em đó. Anh nói em còn ngủ. Chị ấy dặn em phen lại".

Sau khi làm cho mình một ly cà phê và một trứng ốp la, Thi ngồi vào bàn ăn, cầm phen gọi cho chị Bích. Đầu giây bên kia, tiếng bà chị thân mến vọng sang:

- Dậy rồi hả? Chắc hôm qua lại đi đàn đúm phải không?

Thi bật cười:

- Hồng có đàn cũng hồng có đúm. Chỉ có ăn thôi. Có chuyện gì mà chị kêu em sớm vậy?

- Ồ, chị tính năm nay về Việt Nam ăn Tết. Vợ chồng em có đi luôn không? Sáu năm rồi em không về, bà con bên đó nhắc hoài. Năm nay chị tính "tân trang" lại mồ mả ba má.

Thi ngần ngừ, nhưng cuối cùng cũng dứt khoát:

- Chắc tụi em không đi đâu. Em sẽ góp phần vào việc sửa chữa lại mồ mả. Mà chị nhớ nhắc mấy đứa cháu đừng giăng dây phơi quần áo la liệt trước phần mộ ông bà già nha. Sao mà đám nhỏ này vô ý quá chừng. Chẳng có tôn trọng ông bà nội gì hết trời!

Chị Bích thở dài:

- Thì em coi, nhà tụi nó sát mặt đường, mảnh sân sau lại nhỏ xíu, để mấy cái lu nước là chật rồi...

Đúng! Thi nhớ lại cái miếng đất của gia đình. Ngày xưa miếng đất mà ba má Thi được ông nội chia khá rộng. Nhưng sau 75, dân tứ xứ tới cắm dùi rồi cất nhà tinh bơ. Cuối cùng chỉ còn một bụm tay, đủ cho mấy đứa cháu chia nhau cất nhà. Phía trước giáp mặt lộ, phía sau còn một rẻo đất nhỏ, tụi nó trồng mấy bụi chuối, mấy cây soài, khi có trái ăn chung. Lúc dời mộ ba của Thi từ nghĩa trang họ Nguyễn về đây thì đất càng hẹp tẻ. May mà chị Bích và Thi dặn mấy đứa xây luôn kim tinh cho má sát bên cạnh ông già. Nhớ tới mẹ, lòng Thi đau như cắt. Nàng nói với chị Bích:

- Chị nhớ lúc má mình bệnh nặng nằm ở nhà thương không? Má đòi về chết ở bên nhà. Em hứa đại là má ráng mạnh rồi tụi

con sẽ đưa má về bên. Má bình như vậy hăng máy bay không dám nhận đâu.

Chị Bích chêm thêm:

- Ô, chị còn nhớ cái bữa má đang ngủ say, chợt mở mắt ra nhìn một vòng rồi ngòai bật ngòai dậy la lên thảng thốt: "Ủa, bộ má còn ở Canada sao?" Nói rồi má nằm vật xuống, hai hàng nước mắt tuôn ra. Chị em mình cũng khóc theo. Tội nghiệp má, ước nguyện cuối cùng cũng không thực hiện được! Mà thôi, sau đó chị đem tro cốt má về chôn gần ba, coi như cũng viên mãn. Hy vọng má trên trời thông cảm cho chị em mình.

Thi nhớ lại hình ảnh của mẹ ngày ấy, với đầu tóc bạc phơ, gương mặt thất thần, tuyệt vọng khi nhận ra mình vẫn còn đang ở xứ Canada mà ghen ngào...

Tiếng chị Bích lời Thi về thực tại:

- Chị nhớ những cái Tết ở dưới quê mình hồi xưa vui gì đâu. Trước Tết độ hai tuần là má lo quét bánh phồng. Bánh phồng của má năm nào cũng giựt giải nhất. Má còn làm đủ thứ mứt. Nào mứt bí, mứt khoai lang, mứt chùm ruột, mứt gừng, mứt me,... Mà chị thích nhất là mứt dừa. Nhà ông nội có vườn dừa bạt ngàn, nên muốn bao nhiêu cũng có. Dừa vừa cứng cạy là ngon nhất.

Thi chợt nhớ ra:

- Em thích ăn mọng dừa. Nó vừa ngọt, vừa béo, vừa mềm mềm, xốp xốp nhưng lại dòn dòn. Hơn sáu chục năm rồi mà em vẫn còn nhớ hương vị của nó. Má còn làm bánh thuẫn, bánh men bắt bông đường xanh đỏ, bánh gai thơm nức mùi nước cốt dừa,... Mà em phục mấy bà mẹ hồi xưa sát đất. Nướng bánh trong cái lò bằng thiếc. Lửa để trên nắp và dưới hỏa lò vậy mà canh làm sao bánh chín thơm lừng, ngon ơi là ngon.

- Cái màn gói bánh tét, bánh ít mới hấp dẫn à ghen. Tội nghiệp vườn chuối sau hè bị cắt trụ lá, đứng co ro trong gió đông lạnh lẽo. Chị còn nhỏ, chỉ được lau lá cho người lớn gói bánh. Đêm ba mươi Tết canh nồi bánh tét vui lắm. Anh Hai mình với mấy ông chú trẻ đem đàn ra ngòai sân ca hát rộn ràng. Tối khuya bánh chín mới tan hàng. Năm nào Thi

cũng thức không nổi, vừa nghe vừa ngủ gục, anh Hai phải bồng vô nhà.

Thì cười dòn tan:

- Em chỉ mong tới sáng Mừng Một. Được mặc quần áo mới đi mừng tuổi để được tiền lì xì, được ăn bánh mứt thả dàn. Hihihhi...

Chị Bích bỗng xuống... giọng đầy vẻ tiếc nuối:

- Nhớ lại thời Việt Nam Cộng Hòa sao mà sung sướng, người người ấm no. Thì nhớ không, bác Dần nghèo nhưt trong làng, vậy mà mùa gặt bác gái chỉ đi mót lúa, hằng ngày bác trai xách cần câu đi câu cá, mà gia đình bác chưa bao giờ bị đói. Gần Tết nhà ông Nội mình tát đìa, sau đó cho người nghèo bắt hoi. Tiếng cười đùa rộn rã vui như mở hội vì người nào cũng hớn hở xách một thùng cá về ăn Tết. Ông nội ra lệnh cho người nhà chỉ bắt cá lớn, cá nhỏ để cho người nghèo. Ông nói "chim trời cá nước, mình chia nhau mà hưởng lộc trời. Không nên tham lam quá." Ông nội nhân từ nên được mọi người trọng vọng, kính nể.

- Ồ, mà kỳ ghê. Lâu lâu em nằm chiêm bao thấy thời còn ở chợ Phong Mỹ. Chợ thiệt là sung túc. Người dân ở sâu trong rạch hàng ngày dùng xuống ba lá chở rau trái, cá mắm ra chợ bán. Em không nhớ mùa nào, nhưng có khi họ bung ra cả thúng giạ trứng chim đủ loại (họ nói hốt trong đồng chim). Có khi lại là mấy lồng chuột đồng lông vàng thơm nhờ ăn lúa, hoặc trăn, rắn, rùa,... Em nhớ chị Hai mua cả rô trứng chim về luộc chấm muối tiêu. Chuột thì muối sả ớt nướng trên lửa than, hoặc khìa với nước dừa tươi.

Chị Bích tiếp lời:

- Lúc cả nhà mình theo ba lên Sài gòn cũng vui quá chừng. Lần đầu tiên được đi xe xích lô máy, thấy bác tài lái xe chạy văng mạng, tuồng như sắp đưa mình đựng vô mấy chiếc xe chạy ngược chiều làm chị sợ điếng hồn. Đi riết rồi mới quen. Nhưng thích nhưt là đi xích lô đạp.

Thì cười hì hì ra chiều thích thú:

- Em nhớ lần đầu ba dẫn cả nhà mình đi xem xi nê. Đó là phim Tarzan. Cũng là lần đầu mới thấy cọp, beo, sư tử, gấu... Tuy là trên màn ảnh mà em sợ quá, cứ ôm má cứng ngắt! Thịnh thoảng, cuối tuần ba không đi làm, cả nhà mình theo xe lô ra

Ô Cáp (Vũng Tàu) hứng gió. Trước giờ chỉ ăn cua đồng, cá đồng, cá sông, nhờ đi Cáp mới được ăn cua biển em thấy ngon ngọt lạ lùng! Lại còn sò huyết, các loại ốc biển và cá biển, mùi vị khác hẳn những thứ ở quê Miền Tây mình.

Chị thấy hông, ba mình chỉ là công chức mà cả nhà mình sống ung dung, thoải mái vậy đó. Chẳng bù bây giờ, chỉ có bọn cán bộ chuyên ăn hối lộ, bọn công an chuyên hà hiếp dân lành để moi tiền, hoặc những người làm ăn có dính líu tới nhà nước thì mới giàu sang, dân đen khổ không kể siết. Chúng đặt ra đủ loại thuế để hút máu dân đen. Chị nhớ lần cuối chị em mình về Việt Nam hông? Ông Hưng xin được rất nhiều thuốc quảng cáo của các anh bác sĩ bạn, định đem về dưới quê cho người nghèo. Tới Hải Quan chúng phán: "Chú phải xin phép Bộ Y Tế mới được đem thùng thuốc này vào". Ông Hưng nổi dóa trả lời: "Nếu không cho thì tôi sẽ vứt đi hết. Đây chỉ là thuốc quảng cáo tôi đem về giúp người nghèo chứ có phải bán buôn gì đâu mà phải xin phép Bộ Y Tế?". Thấy thái độ quyết liệt của ông Hưng, một tên đến gần kéo ông ra một góc nói nhỏ: "Thôi, chú thông cảm, cho tụi cháu chút tiền uông cà phê!" Em phải rỉ tai ông Hưng: "Thí cô hồn cho tụi nó vài chục cho xong". Sau khi xì ra \$50, mình mới được ra khỏi chỗ đó.

Chị em mình đi du lịch cũng khá nhiều nơi, kể cả nước Cuba là người anh em môi hở răng lạnh với Việt Nam, mà họ có làm tiền du khách trắng trợn như cái xứ Việt Nam u mê này đâu nà. Vậy mà lúc nào cũng vỗ ngực xưng là đỉnh cao trí tuệ! Dân đen càng ngày càng nghèo mạt rệp vì ruộng đồng, vườn tược bị cướp hết. Họ phải bỏ làng mạc đi làm công nhân bữa đói bữa no. Càng nhắc em càng điên người! Chị biết hông, hôm về Phong Mỹ, chị Kim Huê đến thăm em. Chị là bạn thời tiểu học của em đó. Nhìn chị ốm nhom, già xòm, răng rụng hết, tóc bạc quá nửa đầu... mà lòng em xôn xang hết sức. Chị Kim Huê ngày xưa đẹp lắm. Gia đình thuộc hàng có của. Vậy mà bây giờ chồng chết không có tiền chôn. Bạn bè của ít lòng nhiều, gom góp giúp chị làm đám tang cho anh khá tươm tất. Chị kể, giọng cay đắng:

- Thi biết không, sau 75 nhiều đứa bạn mình nằm vùng từ trước mới lòi mặt chuột. Thăng Tiến lé là một.

- À, phải cái thằng nhà ở tuốt trong kinh Ông Kho, ồm như cây tre miếu, học thì luôn đứng chót đó không?

- Thì nó chó ai. Lúc trước nó theo chị Kim Huê dữ lắm, nhưng bị chị cự tuyệt nên nó thù. Sau 75, có ai ngờ nó nắm chức chủ tịch xã. Lúc này nó bắt đầu trả thù. Anh Tú, chồng chị trước 75 chỉ mang lon trung uý mà bị đi tù cải tạo tận ngoài Bắc. Tánh ảnh ngay thẳng, búng bình nên ở tù tới 6 năm mới được tha. Lúc ở trong tù bị tụi cai ngục đánh bằng báng súng vô lưng nên về nhà ảnh bị đau lưng kinh niên, những năm sau cùng ảnh nằm, ngồi một chỗ, không đứng lên được nữa. Chị nghèo quá đào đâu ra tiền để chữa bệnh cho ảnh? Thôi thì cứ thuốc nam mà uống cho đến khi ảnh qua đời. Phần chị làm ăn gì cũng bị thằng Tiến kiếm chuyện phá đám. Họ hàng giúp mãi cũng oải, hơn nữa ai cũng nghèo, sức đâu mà giúp hoài. Nhiều lúc nhìn cảnh nhà mà chị muốn chết phứt cho rồi, nhưng nghĩ lại, chị chết đi ai săn sóc cho anh Tú?

Vợ chồng đưa con gái chị lên Bình Dương làm công nhân cũng chỉ đủ ăn. Lâu lâu ki cóp gọi về cho ba mẹ chút đỉnh. Coi như trả hiếu. Chị nghe nói mấy thằng chủ xí nghiệp người Tàu, người Đại Hàn tàn ác lắm, đánh đập nhân công Việt Nam thẳng tay, nên chị rất lo. Thi ơi, vì đâu nên nỗi? Nói rồi chị bụm mặt khóc ồ ồ, thăm ơi là thăm làm em cũng khóc theo. Trước khi chị từ giã ra về, em kín đáo nhét vô túi chị ấy \$100 gọi là chút quà mọn. Hy vọng năm nay chị Kim Huê khá hơn trước. Về Phong Mỹ gặp chị Kim Huê cho em gửi lời thăm chỉ nha. Càng nghĩ em càng thấy thương cho đất nước và người dân quê của mình quá chị ơi. Thôi thì ở xa cho đỡ đau lòng!

- Ủ, nếu em không đi thì chị sửa soạn ra văn phòng bán vé máy bay đặt vé. Họ nói giá đang "xeo" chưa tới một ngàn. Năm nay chị đi 1 mình cũng hơi sợ sợ. Như em biết đó, ông anh rề gàn của em nhất quyết không trở lại Việt Nam khi còn chế độ Cộng sản. Thiệt bực mình hết sức!

Thi cười:

- Chị bực làm gì. Ông có cái lý của ông. Chị yên chí đi, theo em biết sẽ có nhiều người về Việt Nam ăn Tết. Có gì chị cứ nhờ họ chỉ dẫn là xong hết.

- Ủ, thôi chị cúp nghen. Có gì sẽ cho em hay sau.

Nói dứt câu là bà chị thân yêu cúp cái rột.

Nhìn lại ly cà phê và đĩa trứng ngộn tanh, Thi đứng lên đem 2 thứ ra lò vi sóng hâm lại. Lúc nói chuyện hăng quá, Thi quên bống bữa điếm tâm. Nhưng chưa kịp ăn thì Hưng lại ló đầu vào bếp:

- Em ăn nhanh lên để đi Chùa cho kịp. Đùng quên bữa nay là lễ cầu siêu 49 ngày cho em Vĩnh đó nha.

Chết! Tí nữa thì quên buổi lễ cầu siêu cho cậu em họ xấu số. Cách đây hơn 2 tháng, vợ chồng cậu em dặt gia đình con gái về nghỉ hè bên Việt Nam. Tuần lễ thứ hai, cả nhà đang chơi ở Đà Nẵng. Trời nóng chảy mỡ nên cậu em muốn tắm biển cho mát. Vợ và gia đình, con gái ngồi trên bãi biển uống nước giải khát. Vĩnh chỉ mới ra tới mực nước mấp mé ngang lưng là đột nhiên gục xuống. Mọi người trên bờ tưởng Vĩnh hụt xuống để lội. Ai ngờ một lúc sau vẫn thấy Vĩnh úp mặt xuống nước. Người cứu hộ vội vàng chạy ra lôi cậu lên bờ. Lúc đó Vĩnh đã hết thở, dù người cứu hộ cố hết sức làm hô hấp nhân tạo. Cái chết đột ngột khiến mọi người sùng sốt. Vĩnh tập dưỡng sinh mỗi ngày, ăn uống điều độ và xưa nay chưa từng bị bệnh, ngoài cảm cúm, nhức đầu sổ mũi thông thường. Tính tình hòa nhã, luôn đối xử tốt với mọi người và là một Phật tử thuần thành, Vĩnh được mọi người rất mực yêu mến. Thủ tục giấy tờ xin chuyển thi hải Vĩnh về Sài Gòn để thiêu cực kỳ khó khăn. Con gái lớn lên ở Canada, chàng rể người Canadien chính hiệu thì làm sao chấp nhận được cái gọi là "thủ tục đầu tiên"? Chúng nhất định không hời hợt. Nhưng dằng co mãi cũng mệt, nên 2 tuần sau chúng đành đầu hàng, phải "lót tay" từ công an, bệnh viện, bác sĩ pháp y để có thể tiến hành thủ tục đem Vĩnh về Sài Gòn thiêu và mang tro cốt về lại Canada.

Đúng là một kỳ nghỉ hè kinh hoàng! Một kỷ niệm nhớ đời!

Thi tin rằng con gái và chàng rể của Vĩnh sẽ không bao giờ có can đảm quay trở lại Việt Nam một lần nào nữa.

Ôi! Mẹ Việt Nam ơi. Vì đâu nên nỗi?

Tiểu Thu

